

Observationer af persticider ved Hæstrup Vandværks to kildepladser i perioden 1990 – 2022.

Hæstrup har 2 kildepladser som hver især har spor af persticider. Kildepladsen ved vandværket, som ligger lige op af Bane Danmark's banelegeme har givet nogle udfordringer i den tid jeg har haft med drikkevand at gøre. Jeg blev bestyrelsesmedlem i 1990, og allerede dengang konstateredes der BAM i alle 3 boringer langs banen. 2 af boringerne med den højeste koncentration blev senere nedlukket, hvorimod vi gav den 3. boring chancen for overlevelse.

Der har været spor af BAM i boringen lige siden, altså i ca. 30 år, men i prøve af 5/9-2022 fandt laboratoriet ikke BAM i vandprøven, men desværre fandt vi samtidig BAM for første gang inde på vandværksgrunden. Den nærmeste boring til banelegemet ligger 100 meter væk, og der blev målt 0,086 mg/ltr. samtidig med at der i boringen lidt længere inde på grunden fandtes 0,022 mg/ltr.

Det er sandsynligt, at vi nu skal acceptere, at der findes BAM i de to "nye boringer fra 2015" i mange år frem, indtil vi også har pumpet os ud af problemet her, men hvis det færdige udpumpet drikkevand overholder grænseværdien har vi ingen planer for nuværende om at gribe til handling.

Boringerne på Høstvej ligger ca. 1.400 meter fra vandværket. Vi overtog en gl. markvandingsboring af ejer i 2002, samtidig med at vi lavede ny boring 50 meter fra den gamle boring.

Der blev lige fra start fundet Bentazon i drikkevandet som skyldes landbrugets brug af midlet til ukrudtsbekæmpelse BASAGRAN 480, men aldrig i koncentrationer over grænseværdien. Ved seneste prøver i begge boringer af 21/9-2022, er der fundet en mindre koncentration på 0,018 mg/ltr., i den gl.markvandingsboring, men intet i boringen ved siden af. Med andre ord, har vi forhåbentlig også snart løst problemet ved kontinuerlig indvinding fra boringerne her i 20 år. **Midlet BAZAGRAN er på forbudsliste til anvendelse i landbruget fra den 1/12-2020.**

Prøve af monitoringsboring 05.09-2022.

Der er den 5/9-22 udtaget prøve af monitoringsboring nr. 9.117 i top (8-10 meters dybde) på Høstvej. Der er for første gang konstateret Dimethylsulfatmid DMS med 0,02 mg/ltr. Et nedbrydningsprodukt der har været anvendt i svampemidler ved landbrug og gartneri, samt i træindustrien.

Midlet har været brugt i perioden 1973 – 2007, hvorefter det blev taget ud af markedet. Midlet er ikke fundet i drikkevandet, og det er sandsynligt at det ikke på noget tidspunkt når drikkevandet i så lille en koncentration i det øvre grundvand.

Lovbefalede prøver 2022.

Der er efterfølgende udtaget prøver af drikkevandet for de pr. 1/10-2022 lovbefalede chlorphenoler, organiske opløsningsmidler, og olieholdige produkter uden at der er fundet spor deraf, ligesom der er udtaget prøver for PFAS forbindelser i prøve hos forbruger den 5/9-2022 uden at kunne påvise spor af nævnte midler.

Ovenstående redegørelse for perioden 1990 – 2022 skulle være dækkende for de observationer der har været af persticider ved begge kildepladser.

Rakkeby, november 2022
Erik Jensen

